

VRAGENLIJST VOOR KANDIDAAT-COMMISSARIS**Dan JØRGENSEN****Energie en huisvesting****1. Algemene bekwaamheid, inzet voor Europa en onafhankelijkheid**

Welke aspecten van uw kwalificaties en ervaring maken u met name geschikt voor het vervullen van het ambt van commissaris en voor het bevorderen van het Europees algemeen belang, vooral op het gebied waarop u bevoegd zou zijn? Hoe denkt u bij te dragen aan de uitvoering van de politieke richtsnoeren van de Commissie? Hoe zult u ervoor zorgen dat gendermainstreaming wordt toegepast en een genderperspectief wordt geïntegreerd in alle beleidsterreinen van uw portefeuille? Hoe gaat u uitvoering geven aan de mainstreaming van jeugdbelangen?

Hoe kunt u uw onafhankelijkheid aantonen? Kunt u garanderen dat uw vroegere, huidige of toekomstige activiteiten geen twijfel doen ontstaan over uw functioneren als commissaris?

De Europese Unie heeft altijd al centraal gestaan in mijn beroepsleven. Ik werd op 29-jarige leeftijd verkozen tot lid van het Europees Parlement, een functie die ik bijna 10 jaar zou bekleden.

Als lid van het Europees Parlement heb ik een diep respect ontwikkeld voor het Europees Parlement, dat een cruciale rol speelt bij het vormgeven van de toekomst van Europa, terwijl het tastbare voordelen voor onze burgers realiseert. Ik heb inzicht gekregen in de complexiteit van de EU-beleidsvorming en dit heeft mijn geloof in het belang van samenwerking om zinvolle resultaten te bereiken versterkt.

In 2013 ben ik teruggekeerd naar Denemarken. Daar was ik tot 2015 minister van Voedselvoorziening, Landbouw en Visserij, waarna ik werd verkozen tot lid van het Deense parlement. Van 2019 tot voor kort was ik eerst minister van Klimaat, Energie en Nutsvoorzieningen, en vervolgens minister van Ontwikkelingssamenwerking en Mondiaal Klimaatbeleid. In die periode vertegenwoordigde ik Denemarken in de Raad van de Europese Unie in verschillende formaties en was ik verantwoordelijk voor het uitvoeren van EU-wetgeving. Deze functies hebben mij ook een goed inzicht verschaft in de manier waarop besluiten die op EU-niveau worden genomen in het uitvoeringsproces van invloed zijn op de lidstaten. Bovendien was mijn tijd als minister van Energie tijdens de energiecrisis als gevolg van de Russische invasie van Oekraïne een uitdagende periode, waarin zowel de samenwerking op het gebied van energiezekerheid in Denemarken en binnen de EU op de proef werd gesteld als het belang van de energietransitie voor de veerkracht van het energiesysteem in de EU werd bevestigd.

Ik ben ervan overtuigd dat mijn bekendheid met zowel het Europees Parlement als de Raad een troef kan zijn in de rol van commissaris, als ik word benoemd. Tegelijkertijd ben ik mij er ten volle van bewust dat er veel meer te leren zal zijn in deze nieuwe verantwoordelijkheid.

De afgelopen jaren was ik ook actief betrokken bij internationale onderhandelingen in het kader van het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering (UNFCCC) en bij organisaties zoals het Internationaal Energieagentschap (IEA), de Wereldbank en de Afrikaanse Ontwikkelingsbank. Hierdoor heb ik uitgebreid ervaring opgedaan in internationale diplomatie en onderhandelingen, wat naar ik hoop zal bijdragen aan het werk dat de Europese Commissie doet om de EU op het wereldtoneel te vertegenwoordigen.

Energie-, klimaat- en milieukwesties staan centraal in wat mij motiveert. De groene transitie is niet alleen essentieel voor het milieu, maar biedt ook sociale en economische kansen. Het kan het concurrentievermogen stimuleren, banen scheppen en meer Europeanen toegang bieden tot schone en betaalbare energie en duurzamere en betaalbaardere huisvesting, terwijl niemand aan zijn lot wordt overgelaten. Ik heb in Denemarken aan deze doelen gewerkt, met name via de Deense klimaatwet en de onderhandelingen over verschillende politieke overeenkomsten inzake energie. Energie en huisvesting zijn complexe en veelzijdige beleidsterreinen die een

diepgaand inzicht in zowel de technische als de politieke dimensie vereisen. Ik heb zeker nog veel meer te leren. Toch ben ik ervan overtuigd dat mijn ervaring mij in staat zou moeten stellen een doeltreffende bijdrage te leveren en tegelijkertijd open te blijven staan voor de deskundigheid en begeleiding van mijn collega's en natuurlijk ook van de leden van het Europees Parlement.

Zoals in de politieke beleidslijnen van de Commissie wordt benadrukt, is energie een belangrijke pijler bij het aanpakken van de belangrijkste uitdagingen van de EU: de kosten van levensonderhoud en energiearmoede; het concurrentievermogen van Europese bedrijven en het scheppen van groene banen voor de Europese werknemers; het terugdringen van de uitstoot van broeikasgassen en het koolstofvrij maken van onze economie; het veiligstellen van de levering van betaalbare, schone energie en het waarborgen van technologieneutraliteit; en het versterken van de geopolitieke rol van de EU in de energiediplomatie, te beginnen met Oekraïne en het Europese nabuurschap.

Als ik word benoemd tot commissaris, zie ik het als mijn verplichting om deze uitdagingen aan te pakken in nauwe samenwerking met mijn collega-commissarissen. Op die manier wil ik bijdragen aan de opbouw van een duurzamer, welvarender en concurrerender Europa, onze soevereiniteit en versterking van onze samenlevingen, en tegelijkertijd ons sociaal model behouden en versterken.

Aangezien alle uitdagingen met elkaar verbonden zijn, zijn ook het beleid en de maatregelen die we moeten nemen om ze aan te pakken met elkaar verbonden, bijvoorbeeld:

- investeringen in schone energie stimuleren, te beginnen met de tenuitvoerlegging van het rechtskader voor 2030, het concurrentievermogen van de industrie versterken en de kosten van levensonderhoud en productie voor Europese huishoudens en bedrijven verlagen. Dit zal bijvoorbeeld gebeuren door middel van de Clean Industrial Deal, het actieplan inzake betaalbare energieprijzen en de strategie voor schone investeringen, en door de energie-unie te versterken met een solide governance samen met de EU-lidstaten.
- zorgen voor een sociale, rechtvaardige en concurrerende energietransitie door samen met de Europese energiesector en vakbonden de transitie sociaal inclusief en economisch levensvatbaar te maken.
- de uitstoot van broeikasgassen verminderen en ons energiesysteem verder koolstofvrij maken, en tegelijkertijd de Europese Green Deal uitvoeren om in 2050 klimaatneutraliteit te bereiken.
- bijdragen tot lagere prijzen door onze netwerkinfrastructuur te verbeteren en een veilig, veerkrachtig en onderling verbonden energiesysteem op te bouwen. Dit zal worden ondersteund door een actieplan voor elektrificatie en een routekaart om de invoer van Russische energie te beëindigen.
- de Europese energiediplomatie versterken, zowel in onze buurlanden (door met Oekraïne samen te werken en te werken aan de energiedimensie van de uitbreiding) als op het wereldtoneel.

Om de volledige synergieën tussen mijn deelportefeuilles “energie” en “huisvesting” te onderzoeken, willen we een Europees plan voor betaalbare huisvesting voorstellen, dat hulp moet bieden voor de miljoenen jongeren en gezinnen die moeite hebben om betaalbare huisvesting te vinden. Daarbij rekenen we op de steun van het Europees Parlement en alle relevante belanghebbenden. Ik zal sterk de nadruk leggen op de energie-efficiëntie van gebouwen en bijdragen aan de eerste EU-strategie tegen armoede, met concrete maatregelen om tastbare resultaten te boeken, zoals het terugdringen van energiekosten en energiearmoede in heel Europa. Dit zal niet alleen onze sociale cohesie versterken, maar ook bijdragen tot onze economische groei en ons concurrentievermogen, waardoor Europa duurzamer en welvarender wordt.

Het EU-beleid is alleen echt nuttig voor de Europese burger als het de diversiteit op ons continent weerspiegelt en op een inclusieve manier wordt uitgevoerd. Gender is hierbij een belangrijk element, evenals ras, seksuele geaardheid, sociaal-economische achtergrond, handicap, leeftijd en overtuigingen. Ik zal de uitvoering van de Gendergelijkheidsstrategie 2020-2025 ondersteunen op de gebieden die onder mijn bevoegdheid vallen en naar behoren rekening houden met de desbetreffende resoluties van het Europees Parlement. Rekening houdend met de genderinvalshoek die onder mijn verantwoordelijkheid valt, zal ik ernaar streven dat dit noodzakelijke aspect in al mijn initiatieven ten volle in aanmerking wordt genomen. Daarnaast zal ik ervoor zorgen dat mijn eigen team genderevenwichtig is.

Het beleid van vandaag, met name op het gebied van huisvesting, gebouwen, maar ook hernieuwbare energie, koolstofarme technologieën en nog veel meer, zal van invloed zijn op het leven van de huidige generatie jongeren en op de komende generaties. Als voormalig jong EP-lid zal ik ervoor zorgen dat jongerenparticipatie centraal staat in mijn werkzaamheden. Ik zal jaarlijkse jongerenbeleidsdialogen organiseren, die van start zullen gaan in de eerste 100 dagen van mijn mandaat. Zo zullen jongeren de kans krijgen regelmatig met mij van gedachten te wisselen over belangrijke onderwerpen en initiatieven in mijn portefeuille. Ik zal daarnaast het [Programma voor](#)

[jonge energieambassadeurs](#) ondersteunen bij de oprichting van een gemeenschap van jongeren die de transitie naar schone energie aanjagen.

Ik zal volledig in overeenstemming met de letter en geest van de Verdragen en de gedragscode voor leden van de Commissie handelen. Ik zal geen instructies van enige regering of andere entiteit aanvaarden en ik zal altijd in het Europees belang handelen. Ik zal in gesprek gaan met relevante burgers en belanghebbenden. Ik zal altijd op een op feiten gebaseerde manier te werk gaan, de wetenschap volgen en mij door feiten laten leiden. Ik verbind mij tot de hoogste ethische normen en beloof de letter en geest van de EU-Verdragen en de verplichting om in het Europese belang te handelen volledig te zullen naleven. Indien zich een situatie voordoet die tot een belangenconflict kan leiden of waarin mijn onpartijdigheid in twijfel kan worden getrokken, zal ik de voorzitter van de Commissie daarvan onmiddellijk op de hoogte brengen. Mijn belangenverklaring is openbaar en volledig, en ik verbind mij ertoe deze te actualiseren als mijn persoonlijke omstandigheden veranderen.

2. Beheer van de portefeuille en samenwerking met het Europees Parlement

Kunt u beloven het Parlement naar behoren te zullen informeren over uw activiteiten en die van uw diensten? In welk opzicht bent u van mening dat u verantwoording verschuldigd bent aan het Parlement?

Welke specifieke toezeggingen bent u bereid te doen met betrekking tot uw betrokkenheid bij en aanwezigheid in het Parlement, zowel in de commissie als in de plenaire vergadering, transparantie, samenwerking en een doeltreffende follow-up van de standpunten van het Parlement en verzoeken om wetgevingsinitiatieven? Bent u met betrekking tot geplande initiatieven en lopende procedures bereid om het Parlement op gelijke voet met de Raad tijdig van informatie en documenten te voorzien?

Door mijn ervaring als lid van het Europees Parlement en als nationaal minister ben ik mij terdege bewust van de doorslaggevende rol die het Parlement als medewetgever vervult, onder meer op het gebied van energie en huisvesting. Als ik door het Europees Parlement wordt goedgekeurd, zal ik mij ten volle inzetten voor de nauwste samenwerking met uw instelling bij alle kwesties die onder mijn portefeuille vallen.

Concreet zou ik zorgen voor de hoogste mate van overleg met het Europees Parlement op een open en transparante manier, te goeder trouw en met volledige inachtneming van het Interinstitutioneel Akkoord over beter wetgeven en het Kaderakkoord tussen het Europees Parlement en de Commissie. Mede op basis van mijn ervaring als lid van het Europees Parlement ben ik van mening dat deze nauwe samenwerking van groot belang is om consensus te bereiken over toekomstige initiatieven en om efficiënt en nauw samen te werken met en voor onze Europese burgers.

Het Europees Parlement is de enige rechtstreeks verkozen instelling die de Europese burgers die ik wil dienen vertegenwoordigt. Het is dus vanzelfsprekend dat ik verantwoording aan u zal en wil afleggen.

Ik zal regelmatig aanwezig zijn in de plenaire vergadering en in de relevante commissies en u kunt rekenen op een inhoudelijke en constructieve dialoog met mij. Op het gebied van energiebeleid zou de Commissie ITRE een belangrijke gesprekspartner zijn. Ook in andere commissies zal ik nauw samenwerken met leden van het Europees Parlement. Om een volwaardig Europees huisvestingsbeleid te ontwikkelen, zal de commissie EMPL, die zich al met dit belangrijke onderwerp bezighoudt, een cruciale partner zijn, evenals met name de commissies IMCO en REGI. Maar ook andere commissies kunnen en zullen relevant zijn voor de samenwerking op het vlak van uiteenlopende kwesties.

Ik zou de politieke verantwoordelijkheid voor de activiteiten op mijn bevoegdheidsgebied op me nemen en het Parlement regelmatig op de hoogte brengen van toekomstige acties, waardoor het wederzijds vertrouwen, de transparantie en de uitwisseling van informatie worden versterkt. In het belang van de EU en onze burgers kunt u erop rekenen dat ik uw mening ter harte zou nemen en als eerlijke bemiddelaar zou fungeren, bruggen zou slaan en evenwichtige compromissen zou vinden in elke stap van de wetgevingsprocedures.

Conform de kaderovereenkomst zou ik mijn uiterste best doen om ervoor te zorgen dat de Commissie binnen drie maanden reageert op resoluties van het Europees Parlement. Ik ben bereid bij te dragen aan de follow-up van de initiatieven van het Parlement op grond van artikel 225 VWEU. Ik zou alles in het werk stellen om zo snel mogelijk in te gaan op verzoeken om zittingen bij te wonen en te antwoorden op brieven en vragen van Parlementsleden. Ik zou mij er ook toe verbinden om aan het begin van deze nieuwe zittingsperiode bij te dragen aan de meerjarige programmering en aan de “gezamenlijke verklaring over de prioriteiten van de EU”. Ik ben ook vastbesloten om

informatie en standpunten uit te wisselen over het werkprogramma van de Commissie, zoals overeengekomen in de kaderovereenkomst.

Het bovenstaande betreft het institutionele kader voor de samenwerking met dit Parlement. Maar u kunt er zeker van zijn: als dit Parlement mij als commissaris zou steunen, is mijn persoonlijke en toegewijde zin voor samenwerking even belangrijk (of misschien zelfs belangrijker) voor onze interactie als de tekst van dit formele kader.

Vragen van de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken

3. Veel mensen ondervinden problemen door een gebrek aan betaalbare huisvesting. Hoe denkt u ervoor te zorgen dat er via het Europees plan voor betaalbare huisvesting – het allereerste ooit – dat door de verkozen voorzitter van de Commissie Ursula von der Leyen is aangekondigd, zal worden voorzien in voldoende betaalbare huisvesting om tegemoet te komen aan de huisvestingsbehoeften van de lage- en middeninkomensgroepen? Welke concrete maatregelen zijn er volgens u nodig, met name zodat met het plan de nodige overheids- en particuliere investeringen kunnen worden gedaan, teneinde iedereen te voorzien van betaalbare, toegankelijke huisvesting en kansen? Hoe bent u van plan het “huisvesting eerst”-beginsel te waarborgen, aangezien het zowel op economisch als sociaal vlak doeltreffend is gebleken om een einde te maken aan dakloosheid? Wat is uw plan van aanpak met betrekking tot particulier eigendom in het kader van maatregelen van de Unie op huisvestingsgebied? Hoe gaat u in dit verband nauwe samenwerking garanderen met voorgedragen uitvoerend vicevoorzitter Minzatu?

Om de huisvestingscrisis aan te pakken, hebben we lokale, nationale en Europese oplossingen nodig. Als ik word benoemd tot de allereerste commissaris met de specifieke portefeuille huisvesting, zal ik nauw samenwerken met het Europees Parlement, de lidstaten, lokale overheden en alle relevante belanghebbenden om een positief verschil te maken voor mensen in heel Europa, met name jongeren en gezinnen, die moeite hebben om betaalbare huisvesting te vinden.

Overeenkomstig mijn opdrachtbrief zal de Commissie het allereerste Europese plan voor betaalbare huisvesting voorstellen. Het plan zal technische bijstand bieden aan steden en lidstaten, investeringen bevorderen en gericht zijn op de vaardigheden die nodig zijn in de sector huisvesting. Het zal ook een strategie voor woningbouw omvatten, die met name het woningaanbod moet stimuleren (zie voor meer details vraag 11). Om het plan te ontwikkelen, zullen we voortbouwen op bestaande ervaringen, zoals het Europees initiatief voor betaalbare huisvesting, dat een proefproject is voor de inclusieve renovatie van 100 wijken in heel Europa. Een van de belangrijkste lessen die ik daaruit heb getrokken, is het belang van een inclusieve aanpak waarbij het Europees Parlement en alle andere relevante belanghebbenden (publieke en private sector, vraag- en aanbodzijde) worden betrokken. Ik zal het plan daarom opstellen in nauw overleg met alle belangrijke belanghebbenden in de huisvestingssector.

Een betere samenwerking met de belanghebbenden van het huisvestingsecosysteem zal voor mij een prioriteit zijn. Een speciale taskforce met de relevante diensten van de Commissie zal de werkzaamheden ondersteunen. Dit zal leiden tot een coherente aanpak van alle beleidsmaatregelen en financiering die het plan kunnen ondersteunen en zal ons helpen voort te bouwen op de tot dusver verrichte werkzaamheden en analyses. We moeten ook de nieuwe instrumenten die in de recente wetgeving inzake gebouwen zijn ingevoerd, volledig uitvoeren. In dit verband zal een intensieve dialoog met de nationale autoriteiten van essentieel belang zijn. Wij zullen het werk van de commissaris voor Start-ups, Onderzoek en Innovatie ondersteunen door de gemeenschap van het Nieuw Europees Bauhaus-initiatief in dit verband uit te breiden.

Om huisvesting betaalbaarder te maken, is het van cruciaal belang aanvullende publieke en particuliere middelen te mobiliseren. Er bestaan al instrumenten op EU-niveau om investeringen in betaalbare en sociale huisvesting aan te trekken, zoals het InvestEU-programma. Wij zullen deze ervaring benutten om een pan-Europees investeringsplatform voor betaalbare en duurzame huisvesting op te zetten, in samenwerking met de Europese Investeringsbank, internationale financiële instellingen, nationale stimuleringsbanken en andere relevante belanghebbenden. Bovendien zal ik, in overeenstemming met de opdrachtbrief, de uitvoerend vicevoorzitter voor Cohesie en Hervormingen steunen bij de ontwikkeling van een voorstel waardoor de lidstaten liquiditeit kunnen injecteren in de woningmarkt en de geplande investeringen in betaalbare huisvesting in het kader van het cohesiebeleid kunnen verdubbelen (zie vraag 12 voor meer informatie). Ik zal ook de uitvoerend vicevoorzitter voor een Schone, Rechtvaardige en Concurrerende Transitie ondersteunen bij de herziening van de staatssteunregels om steunmaatregelen voor huisvesting mogelijk te maken, met name voor energie-efficiëntie en sociale huisvesting (zie vragen 5 en 9 voor meer informatie). Een snelle en doeltreffende uitrol van het Sociaal Klimaatfonds zal ook centraal staan bij deze inspanning.

In de EU zijn ongeveer 1 miljoen mensen dakloos en dit aantal is de afgelopen jaren in veel lidstaten toegenomen. De Commissie ondersteunt alle relevante belanghebbenden al in het kader van het Europees platform voor de bestrijding van dakloosheid. “Huisvesting eerst”-strategieën, waarbij prioriteit wordt gegeven aan permanente huisvesting voor mensen die dakloos zijn, in combinatie met sociale steun, zijn een zeer doeltreffende en kostenefficiënte aanpak gebleken om uitsluiting van huisvesting aan te pakken. Deze aanpak wordt geleidelijk geïntegreerd in de nationale strategieën ter bestrijding van dakloosheid. De EU-financiering ondersteunt ook huisvestingsstrategieën, bijvoorbeeld via het Europees Sociaal Fonds Plus. We zullen deze ervaringen bekijken om het allereerste Europees plan voor betaalbare huisvesting op te stellen om tegemoet te komen aan de behoeften van alle burgers, waaronder de meest kwetsbaren.

De verantwoordelijkheid voor de bescherming van privé-eigendom en de bestrijding van illegale bewoning (kraken) ligt in de eerste plaats op nationaal niveau. Op dit gebied is het derhalve aan de lidstaten en hun gerechtelijke autoriteiten om ervoor te zorgen dat de grondrechten daadwerkelijk worden geëerbiedigd en beschermd. Meer in het algemeen moet het Europees plan voor betaalbare huisvesting leiden tot het stimuleren van meer particuliere investeringen in het aanbod van betaalbare huisvesting, wat onder meer afhankelijk is van de eerbiediging van particuliere eigendomsrechten.

Onder leiding van de uitvoerend vicevoorzitter voor Mensen, Vaardigheden en Paraatheid zal de Commissie een allereerste EU-strategie tegen armoede lanceren. Die moet enerzijds mensen helpen toegang te krijgen tot de essentiële diensten en de bescherming die zij nodig hebben, en anderzijds de onderliggende oorzaken van armoede aanpakken. Ik zal zeer nauw samenwerken met de uitvoerend vicevoorzitter om te zorgen voor maximale synergieën tussen het Europees plan voor betaalbare huisvesting en de EU-strategie tegen armoede. Hetzelfde geldt voor de vaardigheidsunie, waaronder de nieuwe Europese strategie voor beroepsonderwijs en beroepsopleiding, die bijzonder relevant kan zijn om de vaardigheden in de bouwsector te versterken.

4. In uw opdrachtbrief wordt erop gewezen dat u met uw werk zult bijdragen tot de aanpak van energiearmoede en zal zorgen voor een sociale, rechtvaardige en concurrerende transitie. Welk beleid bent u van plan uit te voeren om degenen die het zwaarst door energiearmoede worden getroffen te beschermen, en betaalbare renovatie en beschikbaarheid van ecologische woningen te waarborgen? Hoe wordt energiearmoede via het actieplan voor betaalbare energieprijzen aangepakt? Welke specifieke stimulansen zijn er volgens u nodig om de langetermijnontwikkeling van ecologische sociale woningen en overheidshuisvesting, groene gebouwen en de verlaging van de energiekosten voor zowel eigenaren als huurders te bevorderen?

Niemand mag aan zijn of haar lot worden overgelaten: dit is het kernbeginsel van een sociale, rechtvaardige en concurrerende energietransitie. Sinds de energiecrisis is de energiearmoede toegenomen en in 2023 waren 47 miljoen EU-burgers (10,6 % van de EU-bevolking) niet in staat hun woning voldoende te verwarmen. Het aanpakken van energiearmoede is een essentieel onderdeel van een rechtvaardige transitie en zal een belangrijke plaats innemen in ons toekomstige huisvestingsbeleid. Het is van cruciaal belang energiearme, kwetsbare groepen en regio's en met name steenkoolregio's in transitie te beschermen, om ervoor te zorgen dat alle burgers profiteren van de transitie naar schone energie.

Energie-efficiëntie en energie-efficiënte apparaten kunnen een belangrijke rol spelen bij het terugdringen van energiearmoede, door de vraag naar energie te verlagen, de energierekening van consumenten te verlagen en energie betaalbaarder te maken voor mensen en bedrijven. Het Europees burgerpanel over energie-efficiëntie heeft eerder dit jaar nuttige aanbevelingen gedaan, zoals consumenten in staat stellen om energie-efficiënt te worden, met name door middel van etiketten met informatie over het energieverbruik van producten, of door steun voor de renovatie van residentiële gebouwen om ze energie-efficiënter te maken. Ik zal tijdens dit mandaat evalueren hoe deze aanbevelingen het best kunnen worden uitgevoerd.

In de bestaande EU-wetgeving en in de aanbeveling van de Commissie over energiearmoede van 2023 alsmede in het Sociaal Klimaatfonds wordt erkend dat energiearmoede dringend moet worden aangepakt en dat de mensen die het zwaarst door energiearmoede worden getroffen, moeten worden beschermd. In de herschikte energie-efficiëntierichtlijn wordt benadrukt dat de lidstaten in hun energie-efficiëntiemaatregelen en -investeringen prioriteit moeten geven aan energiearmoede. Daarnaast bevat de hervorming van de opzet van de elektriciteitsmarkt, die in juli in werking is getreden, de verplichting om mensen in energiearmoede te beschermen tegen het afsluiten van hun stroom. Via het initiatief “Steenkoolregio's in transitie” en het Fonds voor een rechtvaardige transitie worden steenkool- en koolstofintensieve gemeenschappen en regio's al ondersteund, met name om banen te scheppen in regio's waar andere banen kunnen verdwijnen.

Het Energiepakket voor de burger zal energiearmoede aanpakken en ervoor zorgen dat energie voor iedereen toegankelijk is. Centraal in dit pakket staat een versterkt partnerschap met de lidstaten om de toegang tot hernieuwbare energie en tot investeringen in de energie-efficiëntie van gebouwen, micro-ondernemingen en kleine en middelgrote ondernemingen te verbeteren. Het Energiepakket voor de burger zal ook de EU-strategie tegen armoede ondersteunen en bijdragen tot het Europees plan voor betaalbare huisvesting. Naast betaalbare huisvesting hebben kwetsbare huishoudens vaak ook geen toegang tot informatie en financiering om hun energie-efficiëntie te verbeteren. Via de Advieshub energiearmoede (voorgesteld en gefinancierd door het Europees Parlement) zullen we ervoor blijven zorgen dat lokale overheden en gemeenschappen technische ondersteuning krijgen om doeltreffende maatregelen te ontwikkelen en uit te voeren.

Het actieplan voor betaalbare energie (zie het antwoord op vraag 8) zal steun bieden aan nieuwe manieren om energie te verbruiken op basis van lokale energiegemeenschappen en het delen van energie. We hebben concrete acties en resultaten ter plaatse nodig, en ik zal met alle belanghebbenden samenwerken om ervoor te zorgen dat innovatieve energieproducten en -diensten beschikbaar worden gesteld aan individuele en zakelijke consumenten.

Om deze inspanningen te ondersteunen, zal ik, als ik word benoemd, nauw samenwerken met mijn collega-commissarissen om ervoor te zorgen dat het Sociaal Klimaatfonds en de fondsen voor het cohesiebeleid de nodige financiële steun verlenen om de meest kwetsbaren te beschermen.

Robuuste planning is van groot belang om de ontwikkeling van groene woningen en gebouwen te bevorderen. Concreet zullen de nationale plannen voor de renovatie van gebouwen waarin de herschikking van de richtlijn energieprestatie van gebouwen voorziet, een duidelijke richting geven aan marktdeelnemers, waaronder de bouwsector en financiële instellingen. Zij kunnen ook het risico beperken van stop-and-go-beleid dat in het verleden helaas schade aan de bouwsector heeft toegebracht.

Zoals uiteengezet in de richtlijn energieprestatie van gebouwen en de richtlijn energie-efficiëntie, moeten nationale financiële stimulansen in de eerste plaats gericht zijn op kwetsbare huishoudens, inclusief mensen in energiearmoede en mensen die in sociale woningen wonen. Burgers die in energiearmoede leven, wonen vaak in de slechtst presterende en minst geïsoleerde gebouwen, die met prioriteit moeten worden gerenoveerd. De renovatie van woningen moet een representatief deel van de huurwoningen omvatten, zodat huurders kunnen profiteren van lagere energierekeningen en betere woningen. Ik zal de belemmeringen voor gedecentraliseerde en lokale opwekking van hernieuwbare energie aanpakken om de ontwikkeling van deze sector te bevorderen. Deze overwegingen zullen centraal staan in het Europees plan voor betaalbare huisvesting.

Tot slot zal ik samenwerken met belanghebbenden over de hele linie om energiearmoede aan te pakken en de langetermijntoewijding van groene, sociale en openbare huisvesting te bevorderen.

5. In uw opdrachtbrief wordt u verzocht de uitvoerend vicevoorzitter voor een Schone, Rechtvaardige en Concurrerende Transitie te ondersteunen bij de hervorming van de staatssteunregels om steunmaatregelen voor huisvesting, met name sociale huisvesting, mogelijk te maken. Welke wijzigingen van de EU-staatssteunregels en de definitie van sociale huisvesting in de wetgeving inzake diensten van algemeen economisch belang hebt u in gedachten om ervoor te zorgen dat de marktregels niet van toepassing zijn op huisvesting en dat er voldoende sociale huisvesting beschikbaar komt? Zult u, in uw hoedanigheid van commissaris, streven naar expliciete vrijstellingen van de begrotingsregels voor overheidsinvesteringen in huisvesting?

Als ik tot commissaris word benoemd, zal ik overeenkomstig mijn opdrachtbrief de uitvoerend vicevoorzitter voor een Schone, Rechtvaardige en Concurrerende Transitie steunen bij haar taak om herziene staatssteunregels voor te stellen waardoor het gemakkelijker wordt om maatregelen ter ondersteuning van huisvesting vast te stellen, met name voor betaalbare energie-efficiënte en sociale huisvesting.

Op grond van de bestaande staatssteunregels kunnen de lidstaten de toegang tot huisvesting op verschillende manieren ondersteunen. Sommige maatregelen gelden mogelijk niet als staatssteun op grond van het EU-recht, zoals maatregelen die rechtstreeks ten goede komen aan huishoudens en EU-burgers. Andere maatregelen passen in het stelsel van diensten van algemeen economisch belang of kunnen rechtstreeks verenigbaar worden geacht met het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie. Op grond van de huidige regels inzake diensten van algemeen economisch belang kunnen de lidstaten al sociale huisvestingsmaatregelen uitvoeren, met name

sociale huisvesting bieden aan kansarme burgers of sociaal achtergestelde groepen. Bovendien kunnen de lidstaten binnen de bestaande staatssteunregels ook de ontwikkeling van energie-efficiënte huisvesting ondersteunen.

Hoewel de politieke noodzaak van verdere maatregelen om betaalbare en energie-efficiënte huisvesting mogelijk te maken dringend en duidelijk is, is uit de communicatie tussen de Commissie en de lidstaten tot dusver gebleken dat de herziening van de staatssteunregels voor betaalbare huisvesting een kwestie met vele facetten is en dat we nader moeten onderzoeken hoe onze ambities het best kunnen worden verwezenlijkt. Bij deze exercitie moeten we het juiste evenwicht vinden om te voorkomen dat particuliere investeringen worden verdrongen en de concurrentie op de woningmarkt onnodig wordt verstoord. Ook moeten we hierbij zorgen voor adequate steun voor sociale huisvesting voor de meest kwetsbaren in de samenleving, wat een belangrijke verantwoordelijkheid van de overheid blijft in het kader van het sociaal contract.

Ik zal samenwerken met de uitvoerend vicevoorzitter voor een Schone, Rechtvaardige en Concurrerende Transitie om voort te bouwen op de basis die is gelegd om te bepalen welke concrete wijzigingen in de regels voor diensten van algemeen economisch belang en in de bijbehorende richtsnoeren kunnen worden doorgevoerd om investeringen aan te moedigen en de betaalbaarheid van huisvesting voor iedereen te waarborgen, waarbij het Europees Parlement zorgvuldig op de hoogte wordt gehouden. De herziening van deze regels maakt deel uit van een bredere reeks initiatieven in het Europees plan voor betaalbare huisvesting, dat ik samen met de betrokken leden van het college zal voorstellen.

De gemeenschappelijke begrotingsregels zijn onlangs hervormd. De nieuwe bepalingen zijn op 30 april 2024 in werking getreden en zorgen voor een goed evenwicht tussen schuldhoudbaarheid enerzijds, en de noodzaak van investeringen en hervormingen voor duurzame en inclusieve groei anderzijds. De begrotingsregels voorzien niet in uitdrukkelijke vrijstellingen voor bepaalde soorten uitgaven, maar de definitie van de netto-uitgavenindicator bevat uitsluitingen van rente-uitgaven, uitgaven in het kader van EU-programma's die volledig met ontvangsten uit EU-fondsen worden gefinancierd, en nationale medefinanciering van door de Unie gefinancierde programma's. Dit was een bewuste keuze van de medewetgevers. Een nieuwigheid van de nieuwe bepalingen is dat de lidstaten de mogelijkheid hebben om een langer budgettaire aanpassingstraject te kiezen, mits dit wordt geschraagd door geloofwaardige toezeggingen van investeringen en hervormingen. Deze aanpak creëert enige budgettaire ruimte die de lidstaten kunnen gebruiken om investeringen te bevorderen.

Vragen van de Commissie industrie, onderzoek en energie

6. Wat is uw visie op uw portefeuille bovenop uw opdrachtbrief en wat wilt u verwezenlijken op de lange termijn? Welke wetgevingsvoorstellen en andere initiatieven zult u het college van commissarissen ter goedkeuring voorstellen in de komende vijf jaar en met name in de eerste 100 dagen? Op welke manier wilt u ervoor zorgen dat deze voorstellen en de uitvoering van bestaande wetgeving het Europese concurrentievermogen versterken? Bent u van plan deze wetgevingsvoorstellen te baseren op specifieke effectbeoordelingen? Hoe bent u van plan te garanderen dat de Europese Green Deal en alle energiegerelateerde wetgeving doeltreffend worden uitgevoerd? Hoe denkt u ervoor te zorgen dat het beginsel "energie-efficiëntie eerst" doeltreffend wordt toegepast bij plannings-, beleids- en belangrijke investeringsbeslissingen? Welke rol speelt energie-efficiëntie volgens u bij de bevordering van het concurrentievermogen van de industrie in de EU? Wat vindt u van de governance van de energie-unie? Hoe ziet u de rol van technologische neutraliteit in de energiesector? Wat is uw mening over kernenergie en kleine modulaire reactoren? Hoe wilt u vooruitgang boeken op het gebied van de integratie van het energiesysteem? Hoe denkt u burgerparticipatie in uw werk te versterken?

Energie is van cruciaal belang voor het aanpakken van de uitdagingen waar Europa zich voor gesteld ziet: veiligheid, waaronder economische veiligheid, kosten van levensonderhoud en concurrentievermogen, en klimaatverandering, die alleen al dit jaar gevolgen hebben gehad voor het leven van burgers in heel Europa. Mijn belangrijkste doelstelling is het veiligstellen van de voorziening van schone en betaalbare energie die van cruciaal belang is voor het Europese concurrentievermogen, de veiligheid en onze decarbonisatie-inspanningen. Dat wil ik bereiken door middel van een robuuste energie-unie. Tegelijkertijd moet de transitie rechtvaardig zijn voor onze burgers, met name wat betreft banen en kosten, met inbegrip van betaalbare en duurzame huisvesting.

In het kader van de Clean Industrial Deal zal ik, indien ik wordt benoemd, in de eerste 100 dagen een actieplan voor betaalbare energie voorstellen (zie het antwoord op vraag 8) met een werkplan om de toegang tot goedkopere energie te waarborgen door middel van investeringen, infrastructuur en samenwerking om de kosten van het energiesysteem te verlagen. Ik zal ook een routekaart voorstellen om een einde te maken aan de invoer van Russische energie. Later in mijn mandaat zullen verdere initiatieven die moeten bijdragen tot het

concurrentievermogen, de veiligheid en de decarbonisatie, onder andere een herziening van het kader voor energievoorzieningszekerheid omvatten en een investeringsstrategie voor schone energie om hernieuwbare energiebronnen, energie-efficiëntie en energie-infrastructuur te stimuleren. Een actieplan voor elektrificatie en een strategische aanpak van verwarming en koeling zullen er ook toe bijdragen dat energie betaalbaarder wordt. Samen met de commissaris voor Klimaat, Nettonul en Schone Groei zal ik een kader voorstellen om het gebruik van subsidies voor fossiele brandstoffen af te bouwen en geleidelijk af te schaffen.

Ik zal streven naar wereldwijd leiderschap van Europa op het gebied van de energietransitie, voortbouwend op de Europese initiatieven om hernieuwbare energie en energie-efficiëntie wereldwijd te stimuleren, en bij te dragen aan het formuleren van onze mondiale klimaat- en energievisie voor COP30 in Brazilië en daarbuiten. Bovendien hangt ons concurrentievermogen nauw samen met onze open strategische autonomie. We moeten voorkomen dat we onze afhankelijkheid van fossiele brandstoffen vervangen door een nieuwe afhankelijkheid van ingevoerde schone technologieën en kritieke grondstoffen.

Tijdens mijn mandaat zal ik aandacht besteden aan de effecten van de wetgeving die ik naar aanleiding van de richtsnoeren voor betere regelgeving zal voorleggen aan het college. Daarbij zal ik rekening houden met de uitdagingen en doelstellingen, de afwegingen, de opties voor actie en de mogelijke gevolgen daarvan, vereenvoudiging bevorderen en me baseren op goed gestructureerde openbare raadplegingen en feedbackmechanismen.

Een sterkere Europese agenda voor industrie en concurrentievermogen kan alleen slagen als zij hand in hand gaat met de uitvoering van het reeds overeengekomen energiebeleid.

De volledige uitvoering van de onlangs aangenomen energieregerelateerde wetgeving is een politieke prioriteit, en we moeten onze doelstellingen van de Europese Green Deal verwezenlijken en ervoor zorgen dat burgers en gemeenschappen in de praktijk de vruchten ervan plukken. Ik zal toezicht houden op en actief steun verlenen aan de uitvoering en handhaving van het kader voor 2030, in nauwe samenwerking met het Europees Parlement en de lidstaten, alsook met steden en regio's, om ervoor te zorgen dat we op koers liggen om onze collectieve energie- en klimaatdoelstellingen voor 2030 en daarna te halen. Deze uitvoeringsinspanning omvat de follow-up van de beoordeling van de definitieve energie- en klimaatplannen en de organisatie van ten minste twee uitvoeringsdialogen met belanghebbenden per jaar.

De uitvoering is van cruciaal belang voor het Europese concurrentievermogen. De verwezenlijking van onze doelstellingen en de uitvoering van onze wetgeving inzake energie-efficiëntie en hernieuwbare energie kunnen Europa een kostenefficiënt decarbonisatietraject bieden, door onze economieën minder afhankelijk te maken van invoer en goedkopere hernieuwbare energie te integreren om de voordelen ervan optimaal te benutten, en door energiearmoede aan te pakken. Verder omvat de recente hervorming van de opzet van de elektriciteitsmarkt maatregelen die de prijsstabiliteit en voorspelbaarheid voor investeerders zullen vergroten en instrumenten zullen bieden om investeringen aan te trekken om de energiesystemen in heel Europa beter op elkaar af te stemmen en flexibeler te maken.

Een robuuste energie-unie vereist een betere, eenvoudiger, effectievere en kostenefficiënte aanpak en governance. Dit is van cruciaal belang om samen onze ambities op het gebied van klimaat en energie waar te maken, de energievoorziening veilig te stellen en bedrijven en consumenten goedkopere energie te bieden. We hebben een partnerschap met de lidstaten nodig om te zorgen voor betere planning en gecoördineerde beleidsbeslissingen, waardoor de monitoring, de transparantie en de beleidsverantwoordelijkheid worden verbeterd. De nationale energie- en klimaatplannen moeten meer zekerheid bieden om de massale investeringen op gang te trekken die nodig zijn voor de energietransitie. Daartoe zal ik de bestaande governance van de energie-unie actualiseren en vereenvoudigen, in samenwerking met de commissaris voor Klimaat, Nettonul en Schone Groei. Ik zal deze ook zorgvuldig evalueren en samenwerken met relevante leden van het college, met name met de commissaris voor Economie en Productiviteit, Uitvoering en Vereenvoudiging, om verdere vereenvoudiging tot stand te brengen en optimaal gebruik te maken van synergieën met het in de politieke richtsnoeren aangekondigde coördinatie-instrument voor het concurrentievermogen.

Technologische neutraliteit is een centraal concept dat integraal deel uitmaakt van de vrijheid van de lidstaten om overeenkomstig onze Verdragen zelf hun energiemix te kiezen. Alle oplossingen op het gebied van hernieuwbare en koolstofarme energie zullen nodig zijn. Volgens de prognoses zal de energiesector tegen 2040 koolstofvrij zijn. Het grootste deel van de decarbonisatie zal naar verwachting afkomstig zijn van hernieuwbare energie, met een aanzienlijke bijdrage van kernenergie. Kleine modulaire reactoren hebben het potentieel om koolstofarme elektriciteit en warmte te leveren en bij te dragen tot het koolstofvrij maken van niet alleen de

elektriciteitsopwekking, maar ook van sectoren met moeilijk te verminderen emissies, zoals vervoer, de chemische industrie en de staalindustrie. In overeenstemming met mijn opdrachtbrief zal ik de versnelde ontwikkeling en uitrol van kleine modulaire reactoren in Europa in de jaren-2030 ondersteunen, voortbouwend op de Europese industriële alliantie voor kleine modulaire reactoren. Elk toekomstig gebruik van kernenergie zal afhankelijk blijven van de naleving van de strengste nucleaire veiligheidsnormen en van de veilige verwijdering van alle soorten kernafval en verbruikte splijtstof.

Het beginsel “energie-efficiëntie eerst” geeft de voorkeur aan een slimmere en efficiëntere werking van het energiesysteem boven uitbreiding. De Commissie heeft al sectorspecifieke richtsnoeren voor de industrie, energie, vervoer en de financiële sector ontwikkeld, om besluitvormers te helpen bij het beoordelen van energie-efficiënte alternatieven naast andere opties. De industrie heeft behoefte aan lagere energie- en productiekosten die kunnen worden gerealiseerd door de toepassing van energie-efficiëntere en technologisch geavanceerde industriële processen. Dit verlaagt de kosten, draagt bij tot verdere groei, trekt nieuwe klanten en investeerders aan en vergroot het concurrentievermogen van de industrie. Elektrificatie zal een belangrijk instrument zijn om de energie-efficiëntie verder te verhogen.

De komende vijf jaar zal Europa verschillende elementen van het energiesysteem moeten integreren, zoals elektriciteits- en warmtevoorziening, waterstof, flexibiliteit, energie-efficiëntie en eindgebruik. Het doel is de decarbonisatie te versnellen en het systeem efficiënter en concurrerender te maken door alle synergieën te benutten. De algemene doelstelling is ervoor te zorgen dat de transitie van Europa naar nettonuluitstoot wordt aangedreven door een geïntegreerd energiesysteem met eigen, schone elektriciteit. Het is van cruciaal belang het energiesysteem verder te digitaliseren en het potentieel van digitale technologieën te benutten, en daartoe zal ik een strategisch stappenplan voor digitalisering en AI in de energiesector opstellen.

De energietransitie kan echter alleen slagen als we ervoor zorgen dat de burgers er echt van profiteren en eraan deelnemen: niemand mag aan zijn of haar lot worden overgelaten. Het versterken van de burgerparticipatie zal een belangrijk aspect van mijn werk zijn. We moeten tegemoetkomen aan de zorgen van burgers over de betaalbaarheid van energie, werkgelegenheid, en stijgende huisvestings- en verwarmingskosten. Dit zal de frontlinie zijn voor het verwezenlijken van de energietransitie. De Commissie zal een Energiepakket voor de burger presenteren om ervoor te zorgen dat Europeanen zowel individueel als binnen gemeenschappen kunnen profiteren van de energietransitie.

7. Wat zijn uw plannen voor de herziening van het kader voor voorzieningszekerheid? Welke lessen kunnen worden getrokken uit de oorlog in Oekraïne? Welke strategie stelt u voor om nog meer te kunnen afstappen van dominante of onbetrouwbare leveranciers en aanvoerroutes? Welke initiatieven overweegt u om de energievoorziening te beschermen tegen fysieke en cyberdreigingen? Welke stappen gaat u ondernemen om de afhankelijkheid van externe leveranciers te verminderen en tegelijkertijd te zorgen voor schonere energie en betere kritieke infrastructuur in de EU, met inbegrip van de ontwikkeling van de waterstofeconomie en een toereikende waterstofvoorziening? Wat is volgens u de rol van de Europese waterstofbank? Hoe zou u een strategie van de Unie inzake flexibiliteit uitstippelen, onder meer wat betreft vraagrespons en opslag? Hoe denkt u de uitdaging van de volatiliteit van de energievoorziening in verband met de toename van de opwekking van hernieuwbare elektriciteit aan te pakken? Hoe beoordeelt u het bestaande rechtskader voor Europese netten en welke maatregelen zou u voorstellen om dat rechtskader te verbeteren? Welke concrete maatregelen zult u voorstellen om de modernisering van elektriciteitsnetten te bespoedigen en de bestaande knelpunten binnen en tussen de lidstaten weg te werken, onder meer op distributieniveau en met betrekking tot offshore-transmissie en transmissie over zeer lange afstand, en om de doelstelling van 15 % interconnectiecapaciteit te halen? Wat vindt u van EU-financiering voor energie-infrastructuurprojecten en de rol die deze projecten spelen in het Europees Fonds voor concurrentievermogen en het komende MFK? Welke maatregelen hebt u in gedachten met betrekking tot het actieplan inzake elektrificatie?

De EU beschikt over een solide kader voor voorzieningszekerheid, maar dat moet eenvoudiger en toekomstgerichter worden gemaakt. Het moet ook worden uitgebreid om opkomende risico's voor kritieke infrastructuur, klimaatverandering, cyberbeveiliging en fysieke dreigingen aan te pakken. De herziening biedt een goede gelegenheid om ons kader te moderniseren.

De lessen die zijn getrokken uit de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne moeten centraal staan in ons toekomstige optreden. De afhankelijkheid van een onbetrouwbare energieleverancier, Rusland, die energie uiteindelijk als wapen heeft gebruikt, heeft ons ontzettend veel gekost. We werken aan een meer koolstofvrij, geëlektrificeerd en geïntegreerd energiesysteem, en we moeten ervoor zorgen dat sectoroverschrijdende risico's

beter worden aangepakt. Om verstoringen te beperken, moet de EU prioriteit geven aan paraatheid en coördinatie, en tegelijkertijd het aanbod diversificeren, de vraag naar gas verminderen en efficiënte opslag en landsgrensoverschrijdende interconnecties bevorderen. De herziening van het bestaande kader moet een ordelijke, betaalbare en geleidelijke afschaffing van fossiele brandstoffen mogelijk maken, de beschikbaarheid van duurzamere en in de EU geproduceerde alternatieven versnellen en het potentieel van maatregelen aan de vraagzijde benutten. Wat de bescherming van de energievoorziening tegen fysieke en cyberdreigingen betreft, zullen wij nauw samenwerken met de lidstaten, voortbouwend op de vooruitgang die is geboekt met stresstests voor infrastructuur, de EU-NAVO-taskforce voor veerkracht van kritieke infrastructuur en verplichte cyberbeveiligingsregels voor elektriciteit.

Diversificatie van de voorziening en routes, hernieuwbare energie en schone energie, energie-efficiëntie en verdieping van de interne energiemarkt zijn van cruciaal belang voor een veerkrachtige Europese energiesector en economie. Het versnellen van de transitie naar schone energie vermindert de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen. We zullen waar nodig de interconnectoren moeten blijven versterken en de energieopslag moeten verbeteren. We zullen ook de productie van biogas en biomethaan in de EU blijven stimuleren.

De Commissie heeft het allereerste mechanisme voor vraagbundeling voor gas, AggregateEU, voorgesteld. Dit heeft de markttransparantie verbeterd en geleid tot alternatieven voor Russisch gas. Op basis van deze eerste stappen zal de vraagbundeling worden uitgebreid tot andere producten, zoals waterstof en kritieke grondstoffen.

We moeten ook aandacht besteden aan de voorzieningszekerheid in de Europese nucleaire industrie, waar diversificatie in alle stadia van de splijtstofcyclus van het grootste belang is. De afhankelijkheid van Rusland omvat de levering van reserveonderdelen en onderhoudsdiensten, alsmede omzettings- en verrijkingdiensten. Ik zal nagaan of de routekaart om de Russische energie-invoer te beëindigen ook de volledige nucleaire toeleveringsketen kan omvatten, om de open strategische autonomie van de EU te waarborgen. Daartoe zullen de diensten van de Commissie samenwerken met nutsbedrijven en lidstaten aan diversificatie van het aanbod en aan het inkopen van producten bij de Europese civiele nucleaire industrie.

Hernieuwbare waterstof en koolstofarme waterstof zullen van cruciaal belang zijn voor het koolstofvrij maken van sectoren waar elektrificatie moeilijker is. In dit verband zullen wij ons richten op de uitvoering van onlangs overeengekomen maatregelen, zoals de streefcijfers voor het gebruik van hernieuwbare waterstof in de industrie en het vervoer. Het wetgevingskader kan, in combinatie met financiële steun, de productie en afname stimuleren, terwijl ons infrastructuurplanningsproces de ontwikkeling van een goed gecoördineerd Europees waterstofnetwerk kan vergemakkelijken. Om concurrerend te blijven, zal de EU-industrie zowel een robuuste productie van waterstof in de EU als invoer uit partnerlanden nodig hebben. Daarom zullen wij, in overeenstemming met de herziene richtlijn hernieuwbare energie, verdere maatregelen nemen voor ingevoerde en in de EU geproduceerde waterstof.

De Europese waterstofbank zal de opschaling van de markt voor schonere brandstoffen op gang brengen door de kloof te overbruggen tussen de (nog steeds te hoge) productiekosten van schone waterstof en het vermogen van de bedrijfsleven om die kosten te betalen. Voortbouwend op de ervaring die tot dusver is opgedaan, zal ik samenwerken met de commissaris voor Klimaat, Nettonul en Schone Groei aan toekomstige veilingen om de productie van schone waterstof in de EU te ondersteunen. Daarnaast zullen wij, in samenwerking met de lidstaten, vaart zetten achter de ontwikkeling van het internationale deel van de waterstofbank om de invoer te vergemakkelijken en economische kansen in partnerlanden te creëren.

Bovendien is er ook een rol weggelegd voor koolstofafvang, -gebruik en -opslag (CCUS) om de moeilijk te verminderen sectoren koolstofvrij te maken. Ik zal samen met de commissaris voor Klimaat, Nettonul en Schone Groei de juiste randvoorwaarden scheppen om dit mogelijk te maken, waarbij ook aandacht zal worden besteed aan CO₂-infrastructuur.

Flexibiliteitsoplossingen, zowel opslag als vraagrespons, zijn noodzakelijk om de efficiëntie van ons energiesysteem te verhogen en hernieuwbare energiebronnen beter te integreren, waardoor de energiekosten dalen. De bredere uitrol ervan zal zowel huishoudelijke als industriële consumenten ten goede komen doordat de prijsvolatiliteit en dure inperking van hernieuwbare energie worden verminderd en de investeringen in het net worden geoptimaliseerd. We moeten alle obstakels voor een veel bredere toepassing van flexibiliteit uit de weg ruimen om investeringen in deze oplossingen te versnellen en de lidstaten te begeleiden.

Om elektrificatie te stimuleren, kan een actieplan voor elektriciteit als leidraad dienen voor het wegnemen van belemmeringen en het versnellen van de toegang tot elektriciteit voor zowel de industrie als huishoudens die nog steeds fossiele brandstoffen gebruiken voor verwarming, vervoer en andere energie.

Als commissaris voor Energie en Huisvesting zal ik mij sterk richten op het uitbreiden en verbeteren van onze netten om te zorgen voor een efficiënte overgang van fossiele brandstoffen naar schone energie. Samen met de commissaris voor Klimaat, Nettonul en Schone Groei zal ik een kader voorstellen om het gebruik van subsidies voor fossiele brandstoffen af te bouwen en geleidelijk af te schaffen. We hebben behoefte aan een snelle en robuuste uitvoering van de belangrijkste landsgrensoverschrijdende infrastructuurprojecten en het EU-actieplan voor netwerken, met concrete acties om de modernisering en uitbouw van elektriciteitsnetten te versnellen, ook op distributieniveau. Dit is ook van het grootste belang om de interconnectiedoelstelling van 15 % te halen.

Het actieplan voor netwerken zal voortbouwen op een beoordeling van het bestaande rechtskader voor netten om maatregelen vast te stellen om de netwerkplanning in alle lidstaten te optimaliseren, de vergunningverlening te versnellen, efficiënt gebruik van bestaande infrastructuur te waarborgen, de netten slimmer te maken en de planningsprocedures te stroomlijnen en te vereenvoudigen. Om de netwerken die nodig zijn voor onze energietransitie efficiënt uit te rollen, hebben we een samenwerkingskader nodig, zowel onshore als offshore, op basis van meer regionale samenwerking, de juiste toewijzing van kosten en baten en innovatieve financieringsmodellen. Ik zal ook samenwerken met de commissaris voor Duurzaam Vervoer en Toerisme om ervoor te zorgen dat we de ontwikkeling van de vervoers- en energie-infrastructuur die nodig is om tegemoet te komen aan de toekomstige toename van de vraag naar elektriciteit in het vervoer, op elkaar afstemmen.

Investerings in infrastructuur voor schone energie zijn een belangrijke prioriteit voor de komende jaren, zoals blijkt uit zowel het verslag-Draghi als het verslag-Letta. Om dit werk te ondersteunen, zal ik een specifieke Europese investeringsstrategie voor schone energie voorstellen, met inbegrip van een initiatief om risico's te verminderen zodat particulier kapitaal kan worden vrijgemaakt. Dit zal van cruciaal belang zijn voor de inspanningen om prioriteit te geven aan investeringen in schone energie, inclusief investeringen in infrastructuur.

Ik zal ook zorgen dat de middelen die beschikbaar zijn via NextGenerationEU en de huidige begroting daadwerkelijk worden benut. We zullen de kracht van onze begroting gebruiken om particuliere investeringen gemeenschappelijke doelstellingen aan te trekken en de risico's ervan terug te dringen.

8. Wat zijn de hoofdpunten van het actieplan voor betaalbare energieprijzen? Welke specifieke maatregelen gaat u nemen om de energieprijzen te verlagen voor huishoudens, bedrijven en industrieën, en energie-intensieve sectoren in het bijzonder? Hoe denkt u energiearmoede verder aan te pakken? Hoe bent u van plan het gebruik van stroomafnameovereenkomsten en contracten ter verrekening van verschillen uit te breiden om concurrerende prijzen te garanderen? Hoe staat u tegenover de huidige biedzones op de energiemarkt? Wat zijn uw concrete plannen voor het allereerste Europese plan voor betaalbare huisvesting ooit en de Europese strategie voor woningbouw, rekening houdend met de bevoegdheden van de EU en de lidstaten op dat gebied? Wat zijn volgens u de belangrijkste synergieën tussen het Europese plan voor betaalbare huisvesting, de energie-efficiëntierichtlijn en de richtlijn energieprestatie van gebouwen? Welke ruimte ziet u voor meer financiering voor energie-efficiëntie en renovatie in het kader van het volgende MFK? Hoe wilt u streven naar de verwezenlijking van koolstofvrije en betaalbare verwarming en koeling? Welke rol is volgens u weggelegd voor zonne-energie, geothermische energie en stadsverwarming? Hoe wilt u ervoor zorgen dat de problematiek inzake de isolering in uitgestrekte wooncomplexen en plattelandsgebieden via EU-maatregelen wordt aangepakt? Hoe wilt u bijdragen aan de verdere ontwikkeling van het Nieuw Europees Bauhaus?

De schokken in de levering van fossiele brandstoffen en de prijsspieken die hebben geleid tot de recente energiecrisis, herinneren ons aan het belang van betaalbare energie voor zowel bedrijven als huishoudens. Energiekosten belemmeren het concurrentievermogen van de EU en ondermijnen de steun voor de energietransitie. Het verlagen van de energiekosten voor huishoudens en bedrijven zal een van de belangrijkste prioriteiten van mijn mandaat zijn. Het actieplan voor betaalbare energie is een centraal onderdeel van de Clean Industrial Deal, die in de eerste 100 dagen van het volgende mandaat van de Commissie zal worden gepresenteerd.

Het verlagen van de energiekosten vereist enerzijds een snellere uitrol van concurrerende schone elektriciteit, door knelpunten in de infrastructuur en regelgevingsbelemmeringen weg te nemen, waaronder knelpunten in de vergunningverlening voor hernieuwbare energie en netwerken, en anderzijds energie-efficiëntie in een robuuste energie-unie. Het actieplan zal de energie zekerheid versterken en investeringen stimuleren en tegelijkertijd het bedrijfsleven, inclusief energie-intensieve bedrijven, en huishoudens ondersteunen om ervoor te zorgen dat zij

toegang hebben tot betaalbare energie. In het actieplan wordt ook gekeken hoe de systeemkosten omlaag kunnen, de rol van de Europese energiediplomatatie kan worden versterkt, burgerparticipatie kan worden bevorderd en een rechtvaardige transitie voor iedereen kan worden gerealiseerd.

De uitvoering van de recente hervorming van de opzet van de Europese elektriciteitsmarkt is bijzonder belangrijk om de toegang tot betaalbare, voorzieningszekere en schone energie en de deelname van burgers aan de energietransitie te stimuleren. Om de prijs van elektriciteit sneller los te koppelen van de volatiele prijzen van fossiele brandstoffen, zullen wij nauw samenwerken met de lidstaten. Samen zullen we zorgen voor enerzijds overheidssteun in de vorm van contracten waarbij verschillen verrekend worden en die zowel concurrerend als marktvriendelijk is, en anderzijds betere beschikbaarheid van stroomafnameovereenkomsten, die met name van cruciaal belang zijn voor energie-intensieve industrieën, door middel van garanties en normalisatie.

Toegang tot hernieuwbare energie in combinatie met een verbeterde energie-efficiëntie van gebouwen zal ook van essentieel belang zijn om energiearmoede aan te pakken, wat ook van groot belang is voor betaalbare huisvesting (zie antwoord op vraag 4).

Daarnaast moeten we iets doen aan de stijgende systeemkosten, zoals netwerkkosten, belastingen en heffingen, die momenteel een derde van de elektriciteitsrekening van de consument uitmaken. Samen met de commissaris voor Klimaat, Nettonul en Schone Groei zal ik nagaan hoe we ervoor kunnen zorgen dat belastingen geen negatief effect hebben op de energieprijzen en op het concurrentievermogen van het bedrijfsleven in de EU, terwijl we de doelstellingen van een schone transitie stimuleren. Om de voordelen van de energietransitie ten volle te benutten en deze kosten te beperken, zal het actieplan voor betaalbare energie maatregelen bevatten om particuliere investeringen aan te trekken, de netwerkplanning te verbeteren, de digitalisering te vergroten en het gebruik van het bestaande net te optimaliseren. Het zal ook flexibiliteit stimuleren, aangeven waar investeringen het hardst nodig zijn, en een versterkt governancekader voor de interne energiemarkt vaststellen dat geschikt is voor een echt geïntegreerd Europees systeem in een robuuste energie-unie.

We moeten vaart zetten achter projecten voor schone energie die de consument voordelen opleveren. We moeten werken aan een snellere vergunningverlening voor hernieuwbare energie, energie-infrastructuur en -opslag. Hoewel de elektriciteitssector een prioriteit blijft, zullen voor het koolstofvrij maken van verwarming en koeling diverse oplossingen nodig zijn om tegemoet te komen aan verschillende omstandigheden, zoals warmtepompen, thermische zonne-energie, geothermische energie en stadsverwarming. Ik verbind mij er ten volle toe deze oplossingen te versnellen, in samenwerking met de lidstaten, het bedrijfsleven en financiële instellingen.

De voorzitter heeft mij belast met de voorbereiding van het allereerste Europese plan voor betaalbare huisvesting. Hoewel de lidstaten primair verantwoordelijk blijven voor het beleid inzake huisvesting en investeringen in huisvesting, kunnen de juridische, beleids- en financieringsinstrumenten van de EU een strategische rol spelen (zie voor meer details vraag 3). Er is een begin gemaakt met de uitvoering van de herziene richtlijn energie-efficiëntie, de richtlijn energiestaat van gebouwen en de richtlijn hernieuwbare energie. De lidstaten zijn bezig met het opstellen van verwarmings- en koelplannen voor de betrokken gemeenten, het identificeren van kwetsbare consumenten voor specifieke acties en nationale plannen voor de renovatie van gebouwen, waaronder nationale maatregelen die eerst de slechtste gebouwen aanpakken, en komen met een langetermijnplanning, wat noodzakelijk is voor investeerders. Deze inspanningen moeten integraal deel uitmaken van het Europese plan voor betaalbare huisvesting. Bovendien zal een snellere uitvoering van de nieuwe bouwproductenverordening fabrikanten in staat stellen de producten te leveren die nodig zijn voor de uitvoering van de richtlijn energiestaat van gebouwen.

Het is van cruciaal belang meer particuliere financiering aan te trekken en de doeltreffendheid ervan te verbeteren zodat energiearme huishoudens en micro-ondernemingen kunnen profiteren van energie-efficiënte woningen, bedrijven en technologieën om hun rekeningen te verlagen. Samen met de Europese coalitie voor energie-efficiëntiefinanciering zullen wij de financiering van energie-efficiëntie evalueren en investeringen in energie-efficiëntie integraal opnemen in de EU-strategie voor investeringen in schone energie.

Gebouwen zijn niet alleen van cruciaal belang voor een sociaal rechtvaardige en duurzame transitie, zij bieden ook een kans om het concurrentievermogen van de bouwsector te vergroten. Een dynamische en sterke bouwsector is een voorwaarde voor de beschikbaarheid van betaalbare en veilige gebouwen en voor een duurzaam gebouwde omgeving. Als onderdeel van het Europees plan voor betaalbare huisvesting zullen we een strategie voor woningbouw ontwikkelen om het woningaanbod te vergroten. Deze omvat maatregelen om de bouwkosten te verlagen, de productiviteit van de bouwsector te verhogen, het gebruik van innovatieve oplossingen te vergroten, zoals seriële renovaties ter ondersteuning van start-ups en sociale innovaties, en de milieuprestaties van de

industrie te verbeteren. Om de commissaris voor Milieu, Waterweerbearheid en een Concurrerende Circulaire Economie te ondersteunen, wil ik synergieën tot stand brengen tussen het Nieuw Europees Bauhaus (NEB) en de behoeften in de EU aan betaalbare en duurzame huisvesting, waarbij de drie kernwaarden ervan (duurzaamheid, inclusie en esthetiek) worden bevorderd.

Vragen van de Commissie economische en monetaire zaken

9. Hoe bent u van plan om samen met de uitvoerend vicevoorzitter voor een Schone, Rechtvaardige en Concurrerende Transitie de staatssteunregels te herzien, om steunmaatregelen voor sociale huisvesting mogelijk te maken? Zou u overwegen een vrijgestelde categorie in te voeren, waar betaalbare huisvesting voor huurders van woningen in het middensegment onder zou vallen als een dienst van algemeen economisch belang, en onder welke voorwaarden?

Als ik tot commissaris word benoemd, zal ik overeenkomstig mijn opdrachtbrief de uitvoerend vicevoorzitter voor een Schone, Rechtvaardige en Concurrerende Transitie steunen bij haar taak om herziene staatssteunregels voor te stellen om maatregelen ter ondersteuning van huisvesting mogelijk te maken, met name voor betaalbare energie-efficiënte en sociale huisvesting. Het bestuderen van deze regels maakt deel uit van een bredere reeks initiatieven die zullen worden opgenomen in het komende Europese plan voor betaalbare huisvesting. Bij deze exercitie zullen wij er nauwlettend op toezien dat het juiste evenwicht wordt gevonden en dat vrijstellingen van de staatssteunregels voor betaalbare huisvesting particuliere investeringen niet verdringen en de concurrentie op de woningmarkt niet onnodig verstoren. Zie voor meer details mijn antwoord op vraag 5 hierboven.

Vragen van de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid

10. Wat is uw visie voor een koolstofvrije energie-unie? Hoe wilt u zorgen voor meer synergie tussen energiezekerheid en emissiereductiedoelstellingen en hoe bent u van plan deze twee zaken met elkaar in overeenstemming brengen? Hoe gaat u het tempo van de uitrol van hernieuwbare energie opvoeren om de EU-streefcijfers voor hernieuwbare energie voor 2030 te halen, bijvoorbeeld door de volledige uitvoering van REPowerEU en het aanpakken van de vertragingen in de vergunningverlening in dit verband? Welke rol zal hernieuwbare energie volgens u spelen in het actieplan voor betaalbare energieprijzen? Binnen de context van de rechtvaardige transitie: hoe wilt u de uitvoering van de huidige EU-wetgeving op het gebied van gebouwen en de bouw vereenvoudigen om de administratieve rompslomp voor zowel bedrijven als consumenten te verminderen, en hoe kunnen met name huishoudens met een laag inkomen steun krijgen bij de renovatie en decarbonisatie van hun huizen, onder meer via het Sociaal Klimaatfonds?

Een robuuste energie-unie moet de levering van betaalbare schone energie voor Europese huishoudens en bedrijven mogelijk maken, de energiezekerheid vergroten en ervoor zorgen dat we een rechtvaardige transitie naar klimaatneutraliteit tegen 2050 doorlopen, waaraan alle actoren aan meewerken. Een versnelde uitrol van hernieuwbare energiebronnen en de integratie ervan in het energiesysteem dragen bij tot de energiezekerheid en zijn van cruciaal belang voor het bereiken van onze klimaatdoelstellingen, door onze economieën minder afhankelijk te maken van invoer en door de voordelen van goedkopere hernieuwbare energiebronnen ten volle te benutten.

Elektrificatie, in combinatie met een volledig koolstofvrij energiesysteem tegen 2040 op basis van hernieuwbare energiebronnen en koolstofarme oplossingen, zal de belangrijkste motor van de energietransitie zijn. De uitvoering en handhaving van het wetgevingskader voor 2030 zullen ons aandachtspunt vormen, als een solide basis voor het kader voor 2040, waarbij we lessen uit het verleden gebruiken als leidraad voor toekomstige besluiten. Ik zal tijdens dit proces samenwerken met de uitvoerend vicevoorzitter voor een Schone, Rechtvaardige en Concurrerende Transitie.

We moeten beter gebruikmaken van alle goedkope schone energie in het systeem, met name hernieuwbare energie, en de efficiëntie van het energiesysteem als geheel verbeteren. Onze werkzaamheden zullen erop gericht zijn ervoor te zorgen dat onze ambitie ter plaatse wordt waargemaakt en dat we onze doelstelling van ten minste 42,5 % hernieuwbare energie halen, met de ambitie om 45 % te bereiken. Om de voordelen van deze extra capaciteit voor hernieuwbare energie door te geven aan consumenten, zowel het bedrijfsleven als huishoudens, zullen we een toename van stroomafnameovereenkomsten moeten stimuleren; stroom efficiënter moeten gebruiken en de netwerkinfrastructuur sneller moeten moderniseren; zorgen voor snellere vergunningverlening; en een betere

beschikbaarheid van flexibiliteitsoplossingen moeten bieden, zoals batterijen en vraagrespons, om de totale systeemkosten te verlagen.

Het versnellen van de vergunningsprocedures zal de snellere voltooiing van projecten voor hernieuwbare energie mogelijk maken en zal een voorwaarde zijn voor het behalen van onze doelstellingen voor hernieuwbare energie en decarbonisatie. De strategische planning van de uitrol van hernieuwbare energie, onder meer in de gebieden voor de versnelde uitrol van hernieuwbare energie die zijn vastgesteld in de herziene richtlijn hernieuwbare energie, zorgt ervoor dat de daadwerkelijke uitrol hand in hand gaat met milieubescherming. Win-winoplossingen zullen gebaseerd zijn op het meervoudige gebruik van ruimtes en terreinen, waarbij milieubescherming wordt gecombineerd met de uitrol van hernieuwbare energie. Ik zal nauw samenwerken met de lidstaten om ervoor te zorgen dat onze nieuwe regels om de planning te verbeteren en de vergunningverlening voor hernieuwbare energie te versnellen, snel ten uitvoer worden gelegd. We beginnen in de praktijk al positieve ontwikkelingen te zien, met name in de lidstaten die gebruikmaken van de nieuwe vergunningsregels, maar ik zal ook verdere ideeën om de vergunningverlening te versnellen onderzoeken, met name voor de infrastructuur die nodig is voor de kosteneffectieve integratie van hernieuwbare energie in het energiesysteem.

In het kader van de rechtvaardige transitie is de renovatie van gebouwen een belangrijke kans om energierekeningen te verlagen. De lidstaten moeten er bijvoorbeeld voor zorgen dat aanvragen en procedures voor overheidsfinanciering worden gestroomlijnd. In de toekomst kunnen richtsnoeren voor de uitvoering van de herschikking van de energieprestatie van gebouwen bijdragen tot een verdere dialoog met de nationale autoriteiten.

Vanaf 2026 zullen investeringen uit het Sociaal Klimaatfonds in energie-efficiënte huisvesting, onder meer door middel van renovaties en herbesteding van niet-residentiële gebouwen en betaalbare sociale woningen, beschikbaar zijn. Dit fonds zal zeer relevant zijn voor kwetsbare huishoudens, kwetsbare vervoersgebruikers en kwetsbare micro-ondernemingen. Daarom zullen de lidstaten via hun sociale klimaatplannen structurele maatregelen en investeringen en mogelijk tijdelijke rechtstreekse inkomenssteun ten behoeve van kwetsbare huishoudens opzetten en bijdragen tot de verbetering van de energie-efficiëntie in hun woningen of deze koolstofvrij maken. Een betere inventarisatie van de uitdagingen, het verder aanpakken van de belemmeringen van renovatie en bouw en het in kaart brengen van vereenvoudigingsmaatregelen in het kader van het Europees plan voor betaalbare huisvesting zullen input opleveren waarop wij onze maatregelen baseren.

Vragen van de Commissie interne markt en consumentenbescherming

11. Zoals in uw opdrachtbrief wordt benadrukt, vormt de kwaliteit en betaalbaarheid van huisvesting een groot probleem voor miljoenen mensen in Europa. Hoe bent u van plan de strategie voor woningbouw te ontwikkelen, met name met betrekking tot de totstandbrenging van de interne markt voor bouwproducten en betere digitalisering in de bouwsector om huisvesting te ondersteunen en de kwaliteit en duurzaamheid van het woningaanbod te verbeteren? Hoe zou u, naast de vergroting van het woningaanbod, de systemische problemen omtrent kortetermijnverhuur aanpakken, daarbij rekening houdend met de onlangs overeengekomen verordening inzake kortetermijnverhuur, de dienstenrichtlijn en de subsidiariteit van de lidstaten, en ervoor zorgen dat het actuele woningbestand toegankelijk is en efficiënt wordt benut?

De strategie voor woningbouw zal een belangrijke pijler van het Europees plan voor betaalbare huisvesting vormen. Elke maatregel om de toegang tot betaalbare en duurzame huisvesting te verbeteren, vereist immers een groter woningaanbod. Zonder een alomvattende aanpak zouden we het risico lopen dat de huizenprijzen verder stijgen en dat het acute tekort aan productiviteit en concurrentievermogen in de bouwsector blijft voortduren.

Het woningaanbod is ontoereikend om aan de vraag te voldoen, wat leidt tot hoge en stijgende prijzen die voor burgers onbetaalbaar worden. De nieuwbouw en de renovatie van woningen zijn in 2023 met 3 % gedaald en zullen in 2024 naar verwachting met nog eens 6 % dalen. De bouwkosten van nieuwe woningen zijn tussen 2018 en 2023 met 34 % gestegen, aangezien hogere materiaal- en arbeidskosten niet worden gecompenseerd door efficiëntiewinsten en de bouwsector over het algemeen op arbeidsintensieve wijze bouwt. Als gevolg daarvan wordt deze sector gekenmerkt door een lage en zelfs krimpende productiviteit (30 % lager dan in de productiesector), een geringe toepassing van innovatie en een grote milieubelasting. Innovatie, digitalisering en automatisering kunnen tot aanzienlijke efficiëntiewinsten leiden en de productiviteit verhogen, de bouwkosten verlagen en de milieuprestaties van de bouw verbeteren.

Tegen deze achtergrond zou in de nieuwe strategie voor woningbouw een aantal elementen kunnen worden onderzocht, waaronder: 1) ontwikkeling van nieuwe normen voor bouwproducten ter ondersteuning van innovatie en industriële technologieën en technieken waarmee fabrikanten optimaal gebruik kunnen maken van de voordelen

die de interne markt biedt; 2) digitalisering van alle fasen van planning, ontwerp, vergunningverlening en bouw om de woningbouw en -renovatie te verbeteren en te versnellen; 3) verspreiding van beste regelgevings- en industriële praktijken ter ondersteuning van de lidstaten, nationale autoriteiten en andere actoren in het bouwecosysteem; 4) betere toegang tot bouwdiensten in de hele EU, zodat het bouwecosysteem zijn aanzienlijke potentieel van economische integratie in de eengemaakte markt kan benutten; 5) bij- en omscholing van onze beroepsbevolking, onder meer met digitale en groene vaardigheden, om de productiviteit te verhogen en tegemoet te komen aan de grote vraag naar nieuwe woningen en renovaties.

Wat de kortetermijnverhuur van accommodatie betreft, onderken ik de gevolgen die recente markttrends kunnen hebben voor betaalbare huisvesting en de lokale bevolking, zowel de onevenwichtigheden als de kansen. Het is duidelijk dat de behoeften van verschillende regio's of buurten uiteen kunnen lopen omdat zij niet allemaal evenveel druk voelen vanuit de lokale bevolking en het toerisme. Wij zullen met de lidstaten en platforms samenwerken om te zorgen voor een snelle en doeltreffende uitvoering van de verordening, zodat de autoriteiten in de EU toegang hebben tot nauwkeurige en actuele gegevens over kortetermijnverhuur. Dit moet overheidsinstanties in staat stellen markten voor kortetermijnverhuur op gerichte, empirisch onderbouwde en op een evenwichtige manier te beheren, afgestemd op de lokale omstandigheden. Bovendien zal ik, in overeenstemming met mijn opdrachtbrief en samen met andere relevante leden van het college, blijven onderzoeken wat we kunnen doen om systemische problemen met kortetermijnverhuur van accommodatie aan te pakken. Ik zal ook samenwerken met autoriteiten en belanghebbenden om na te gaan hoe deze belangrijke kwestie het best kan worden aangepakt.

Vragen van de Commissie regionale ontwikkeling

12. U zult onder meer verantwoordelijk zijn voor de ontwikkeling van een Europese strategie voor woningbouw. Hoe denkt u een evenwicht te vinden tussen het verlagen van de bouwkosten en het verbeteren van de milieuprestaties van gebouwen? Wat voor initiatieven zou u voorstellen om de productiviteit van de bouwsector te verhogen? De reikwijdte van de financiering in het kader van het cohesiebeleid is zeer beperkt, namelijk tot verbeteringen van de energie-efficiëntie op het gebied van huisvesting, bevordering van de inclusie van gemarginaliseerde gemeenschappen, en huisvestingsinfrastructuur voor personen die internationale bescherming genieten of daarom hebben verzocht. Welke aanvullende maatregelen zou u in het kader van het nieuwe Europese plan voor betaalbare huisvesting voorstellen om de bouw van betaalbare huisvesting voor iedereen te bevorderen, naast de verdubbeling van de financiering in het kader van het cohesiebeleid? Wat vindt u van de herziening van de EU-regels inzake staatssteun voor diensten van algemeen economisch belang die van toepassing zijn op sociale huisvesting? Tot slot: welke synergieën bent u van plan tot stand te brengen tussen de fondsen van het cohesiebeleid, steun van de Europese Investeringsbank en andere EU-programma's zoals InvestEU en het Sociaal Klimaatfonds om te zorgen voor langetermijnoplossingen op het gebied van huisvesting die niet alleen betaalbaar, maar ook duurzaam zijn op milieu- en energiegebied?

Gebouwen zijn verantwoordelijk voor 40 % van het energieverbruik in Europa en genereren broeikasgassen, niet alleen tijdens hun levensduur, maar ook tijdens de bouw en sloop. De invoering van energienormen voor nieuwbouw in de jaren 1980 had een indrukwekkend effect. Dankzij deze energieprestatie-eisen is het energieverbruik van nieuwe gebouwen van vandaag gehalveerd. Maar gebouwen moeten nog verder worden verbeterd als we tegen 2050 een nettonuluitstoot op EU-niveau willen bereiken, waartoe ik mij verbind. Naast nieuwe hoogwaardige gebouwen zal een hoger renovatietempo (momenteel ver verwijderd van het streefcijfer van 3 % per jaar om de klimaat- en energiedoelstellingen van Europa te halen) niet alleen het energieverbruik verminderen, maar ook de levensomstandigheden van veel Europeanen verbeteren, de energieafhankelijkheid van de EU verminderen en energierekeningen betaalbaarder maken. Bovendien zijn bouw en sloop de grootste bron van afval in Europa en zijn zij goed voor 37 % van het totaal.

Daarom moeten we de renovaties versnellen op een manier die kosteneffectief is en een weinig gevolgen voor het milieu heeft. Ik zal de lidstaten ondersteunen bij investeringen in de energierenovatie van gebouwen, waarbij prioriteit wordt gegeven aan de slechtst presterende gebouwen. “De slechtste gebouwen eerst” is een belangrijk beginsel in de richtlijn energieprestatie van gebouwen, en het is niet alleen de manier om de voordelen en effecten van renovaties te optimaliseren, maar ook de meest efficiënte manier om overheidsgeld uit te geven. In de nieuwe strategie voor woningbouw zouden we bijvoorbeeld kunnen streven naar ondersteuning van innovatie en digitalisering in de bouwsector, inclusief innovatieve industriële benaderingen zoals bouw buiten de bouwplaats (zoals prefab) om de productiviteit van de sector te verhogen en de bouwkosten te helpen verlagen (zie ook het antwoord op vraag 11). Ik zal samen met de betrokken leden van het college en de lidstaten ook nagaan hoe het ontwerp en het gebruik van pre-sloopaudits (ook wel “afvalaudits” genoemd) die vóór renovatie- of sloopwerkzaamheden moeten worden uitgevoerd, kan worden verbeterd en gedigitaliseerd. Zo kunnen gevaarlijke

stoffen en materialen die geschikt zijn voor hergebruik en recycling worden geïdentificeerd en juist worden verwerkt.

Bovendien kunnen materiaaltekorten worden beperkt door circulair hergebruik en recycling te verbeteren, de bevoorrading te diversifiëren en de meest geavanceerde materialen te gebruiken, waardoor we minder afhankelijk worden van grondstoffen en ook innovatie bevorderen. De nieuwe bouwproductenverordening zal dit vergemakkelijken door de Europese normen voor ruim 400 bouwproducten te actualiseren. Producten die voldoen aan de geactualiseerde geharmoniseerde Europese normen zullen vergezeld gaan van betrouwbare, digitale informatie. Deze omvat milieugegevens zoals de koolstofvoetafdruk en informatie over het gehalte aan gerecycled materiaal, herproductie en reparatie. Er zullen specifieke normen voor gebruikte producten komen om een eengemaakte markt voor het hergebruik van bouwproducten tot stand te brengen.

Het cohesiebeleid draagt al aanzienlijk bij tot de verbetering van de huisvestingssector in de EU, onder meer door deze betaalbaarder en energie-efficiënter te maken. Het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling en het Cohesiefonds financieren reeds de bouw en renovatie van betaalbare woningen, verbeteren de energie-efficiëntie en ondersteunen stedelijke ontwikkeling. Daarnaast helpt het Fonds voor een rechtvaardige transitie regio's bij de transitie naar een groene economie onder meer door ontslagen werknemers huisvesting te bieden. We versnellen deze investeringen door middel van innovatieve financiële instrumenten, waaronder leningen en subsidies van de Europese Investeringsbank, ondersteund door initiatieven zoals het Nieuw Europees Bauhaus. Ik zal ook de uitvoerend vicevoorzitter voor een Schone, Rechtvaardige en Concurrerende Transitie steunen bij haar taak om herziene staatssteunregels voor te stellen om maatregelen ter ondersteuning van huisvesting mogelijk te maken, met name voor betaalbare energie-efficiënte en sociale huisvesting (zie ook het antwoord op vraag 9). Zoals voorgesteld in de opdrachtbrief, zal ik de uitvoerend vicevoorzitter voor Cohesie en Hervormingen ondersteunen bij het uitwerken van een voorstel waarmee de lidstaten hun cohesie-investeringen in betaalbare huisvesting kunnen verdubbelen.

Verder zal ik, om "betaalbare huisvesting voor iedereen" te bevorderen, nauw samenwerken met de uitvoerend vicevoorzitter voor Cohesie en Hervormingen, de uitvoerend vicevoorzitter voor een Schone, Rechtvaardige en Concurrerende Transitie en de commissaris voor Economie en Productiviteit om ervoor te zorgen dat we betaalbare en duurzame langetermijnoplossingen voor huisvesting bieden. Onze gezamenlijke inspanningen omvatten ook samenwerking met de Europese Investeringsbank om een pan-Europees investeringsplatform te ontwikkelen dat particuliere en publieke investeringen in betaalbare en duurzame huisvesting moet ontsluiten (zie ook mijn antwoord op vraag 3).

We zullen ook samenwerken met banken en financiële investeerders in het kader van de Europese coalitie voor energie-efficiëntiefinanciering om maatregelen vast te stellen die de doeltreffendheid van onze investeringen moeten verbeteren en particuliere investeringen moeten opschalen. Mijn standpunt over wijzigingen in de regels inzake diensten van algemeen economisch belang heb ik uiteengezet in mijn antwoord op vraag 5.

Tot slot zullen mijn collega's van het college, en met name de uitvoerend vicevoorzitter voor Mensen, Vaardigheden en Paraatheid, samen met de commissaris voor Klimaat, Nettonul en Schone Groei, onder leiding van de uitvoerend vicevoorzitter voor een Schone, Rechtvaardige en Concurrerende Transitie investeringen en financiering leveren via het Sociaal Klimaatfonds. Dat zal hulp bieden aan kwetsbare huishoudens die te kampen hebben met energie- en vervoersarmoede.

Deze aanpak zal ervoor zorgen dat ons huisvestingsbeleid voldoet aan de EU-brede doelstellingen en in de praktijk tot concrete, positieve resultaten leidt.